

Information

konferencen ”Entreprenørskab i grundskolen”

Tirsdag den 17/11 2015 kl 10-16 (17)

AFUK (Akademiet for Utæmmet Kreativitet)

Enghavevej 82 B

2450 København.

AFUK ligger i baggården i et ældre industrikompleks, og indgangen ligger således ikke umiddelbart ud til Enghavevej . se kortudsnit på

<https://www.google.dk/maps/place/Enghavevej+82,+2450+K%C3%B8benhavn+SV/@55.6624851,12.5395202,17z/data=!4m2!3m1!1s0x465253832f5c235b:0x10ddbc6685c93d90>

Der går S-tog fra Københavns Hovedbanegård til Enghave Station, der ligger tæt på AFUK

Der er forplejning ved ankomst til AFUK, og vi håber at alle deltagere har mulighed for at blive og netværke efter arrangementet

Sproget på konferencen er dansk og skandinavisk. Dog foregår Biophilia-workshop på engelsk. Deltagere i denne workshop bedes medbringe et ”mobildevice”, telefon, tablet etc.

VIGTIGT: Deltagerer på praktikersporet bedes vælge om de deltager i Biophilia workshop eller i de to andre workshops på linket her. <https://nmnr.wufoo.eu/forms/workshops-til-entreprenarskab-i-grundskolen/>

Program:

09.30	Ankomst , forplejning		
10.00-10,25	Velkomst Morten Friis Møller, Nordisk Ministerråd og Christian Vintergaard, Fonden for Entreprenørskab Kort præsentationsrunde Pernille Berg Præsentation af AFUK (Akademiet For Utæmmet Kreativitet)		
10.30	Ellen Trane Nørby , Minister for Børn, Undervisning og Ligestilling		
11.00	Præsentation af Nordisk Ministerråds kompetenceramme og didaktiske principper. Anders Rasmussen og Anne Fritzner.		
11.25	Fælles debat om kompetenceramme og principper		
11.35	Hvilke effekter har forskellige tilgange til entreprenørskabsundervisning på kort- og mellemlang sigt? Kåre Moberg		
12.00	Frokost Performance ved AFUK		
13.00-13.55	Lederspor Entreprenørskab som filosofi og ledelsesstrategi Claus Röynesdal	Praktikerspor Biophilia project exemplifies an educational approach that supports the development of transversal competence Jarkko Mylläri and Satu Roberg	Praktikerspor Mål, metoder og strukturer til arbejdet med entreprenørskab i skolen Lilian Rohde
13.55	Kaffepause		
14.10-15.05	Lederspor Hvordan få til skoleutvikling med entreprenørskab som plattform. Ingunn Marie Myren	Praktikerspor Biophilia workshop continued Lotta Vaenerberg and Lena Gärkman	Praktikerspor Den Kreative Platform som didaktisk værktøj i forhold til kompetencerammen Søren Hansen
15.15	Fælles workshop om sammenhængen imellem kompetenceramme, viden, strategi og praksis Pernille Berg, Anders Rasmussen og Michael Kofoed		
15.50	Afrunding og perspektivering , Pernille Berg		
16-17	Networking		

Velkomst:

Fælles rammesætning af dagen, og en kort introduktion til AFUK, og til deltagerne på konferencen

Ved Morten Friis Møller, Nordisk Ministerråd, Christian Vintergaard, direktør for Fonden for Entreprenørskab og Moderator Pernille Berg.

Pernille Berg, fil. Dr, har de seneste 15 år beskæftiget sig med udvikling og ledelse af nye uddannelses-, inkubations og forskningsmiljøer indenfor entreprenørskab og innovation. Pernilles forskning fokuserede på uddannelsessektorens innovationspotentiale og udfordringerne ved samme. Pernille Berg har deslige modereret flere konferencer, eksempelvis EntreNord konferencerne.

Ministeroplæg

Ved Minister for Børn, Undervisning og Ligestilling, Ellen Trane Nørby

Fælles oplæg:

Præsentation af Nordisk Ministerråds kompetenceramme for entreprenørskab i grundskolen

Igennem det seneste halve år har Nordisk Ministerråd i samarbejde med Fonden for Entreprenørskab udarbejdet en kompetenceramme som skal tydeliggøre hvad det er entreprenørskabsundervisning skal føre frem til. Samtidig er der udarbejdet en række didaktiske principper for hvordan dette kan ske i praksis. Kompetencerammen udgives på konferencedagen og der laves en kort præsentation og diskussion af denne.

Anders Rasmussen er teamleder i Fonden for Entreprenørskab med ansvar for grundskolen, har tidligere været med i arbejdet omkring forenklede fælles mål, og udarbejdet en række modeller og forståelsesrammer for entreprenørskabsundervisning

Anne Fritzner er projektleder i Fonden for Entreprenørskab med særligt fokus på ungdomsuddannelser og lærerrettede aktiviteter. Annes felt er pædagogik og didaktik indenfor entreprenørskabsundervisning.

Hvilke effekter har forskellige tilgange til entreprenørskabsundervisning på kort- og mellemlang sigt?

I dette seminar præsenteres resultater af et forskningsprojekt hvor unge elever er blevet fulgt på årlig basis over fem år, fra deres 9.-klasse til afsluttet ungdomsuddannelse.

Kåre Moberg forsker i, hvilke effekter forskellig slags undervisning i entreprenørskab og innovation har på studerende på alle uddannelsesniveauer. Han har tidligere arbejdet som projektleder for Øresund Entrepreneurship Academy og har været med til at udvikle og starte flere uddannelser i entreprenørskab og innovation. Som forsker ved Fonden for

entreprenørskab arbejder Kåre med at analysere de kort- og langsigtede effekter af uddannelse i entreprenørskab, samt i hvordan vi kan forbedre uddannelsesforløbene.

Workshops

Ledere og beslutningstagere

Entreprenørskab som filosofi og ledelsesstrategi:

Pedagogisk værktøj for gode resultat og høj trivsel i skolen.

Hvordan få til skoleutvikling med entreprenørskab som plattform. Se muligheter og ta dem i bruk. Bygge kompetanse og lagånd, utvikle en lærende organisasjon og oppnå gode resultater.

Claus Røynesdal jobber med barnehage- og skoleutvikling i regi av Sogn regionråd. Det er et interkommunalt selskap som også har fokus på skoleutvikling. Han er utdannet lektor, med mastergrader i historie og i organisasjon og ledelse. Han var kommunalsjef i Aurland kommune, i Sogn, fra 2003 til 2009. Siden 2009 har han jobbet som "utviklingsagent" for de 8 kommunene i region Sogn, med mye vekt på entreprenørskab, lærende nettverk og skoleutvikling.

Ingunn Marie Myren er rektor ved Leikanger ungdomsskule (7-10 skule), har erfaring som lærer i ungdomsskolen, pedagogisk konsulent, koordinator for fagnettverk i regionen og har deltatt i nasjonalt Veilederkorps.

Praktikerspor

Mål, metoder og strukturer til arbeidet med entreprenørskab i skolen

Hvorfor skal der arbejdes struktureret og målorienteret med et område som entreprenørskab? Kan kreativiteten ikke blive dræbt?

Workshoppen præsenterer overvejelser over disse spørgsmål og konkrete forslag til arbeidet i både faglig og tværfaglig sammenhæng ved brug af FIRE-Design modellen.

Lilian Rohde, lektor UCC, er medforfatter til bogen Innovative Elever og har arbejdet med innovation og entreprenørskab i undervisning, projekter og studerendes praktik gennem de seneste 8 år.

Den Kreative Platform

Den Kreative Platform er et gennemprøvet og meget anderledes bud på en entreprenørskabsdidaktik der matcher kompetencerammen, særligt med henblik på at udvikle og arbejde med kreativitet i undervisningen. Til alle fag og tværfaglig undervisning. Efter en kort teoretisk gennemgang, laves en demonstration og en prøvetur på Den Kreative Platform

Søren Hansen Ph.d., Aalborg Universitet, forsker i kreativitet og læring. Han har været med i udviklingen af Den Kreative Platform og andre undervisningsmetoder der fokuserer på udviklingen af elevernes kreativitet og faglighed i skolen.

Biophilia Project

Biophilia project exemplifies an educational approach that supports the development of *transversal competence*. Transversal competence is one of the main concepts in the new Finnish national curriculum that will be adopted in 2016. Transversal competence is defined through seven areas of which Entrepreneurship is one.

The Biophilia Educational Project in Finland focuses on combining music, science, technology and creativity. It is a pedagogical Nordic project aiming to create a collaborative network and to promote young people's interest in music, natural sciences technology and creativity by breaking up traditional teaching methods in schools. Entrepreneurship is one of the pedagogical aspects of this project, along with creative approaches and methods, and giving children the ability to look for new and different solutions and to think creatively.

This presentation uses cases from the elementary schools of Grankulla to demonstrate the use of ICT for learning and evaluation in the context of Biophilia education. The focus is in elaborating the ICT-enabled approaches to entrepreneurial learning and entrepreneurship that form a part of the fundamental principles applied in learning environment development in Grankulla.

There will be also two hands-on workshops about Biophilia. These workshops demonstrate how Biophilia has been implemented in Granhultsskolan, the Swedish primary school in Grankulla, Finland for pupils in grades 3-5. In the workshops the participants get to see how two different subjects i.e. science and music, are combined within the frames of one lesson. The workshops are based on Moon and Thunderbolt, two apps from the Biophilia Album, and will be presented by the Finnish Biophilia teachers.

Lena Gärkman has two Masters degrees, one in Economy (The Swedish school for Economics and Business Administration, Helsinki) and another in Pedagogy (Åbo Akademi University, Vasa). Gärkman has also completed studies in Communications (The Institute for Marketing, Helsinki) and possesses a Headmaster's degree. Gärkman works as a class teacher in Granhultsskolan, Grankulla. Furthermore, Gärkman writes and edits teaching material, acts as a mentor for her colleagues in the implementing of the new national curricula, and has this autumn carried out Biophilia workshops at her school in the role of a science teacher.

Jarkko Mylläri has a Master of Education degree (University of Helsinki) and works as a learning environment designer for the City of Kauniainen. He also provides pedagogical ICT support for the City's schools and kindergartens, and works as a teacher trainer for the University of Helsinki, Department of Teacher Education. His research interests include ICT support for process evaluation and meta-processes in entrepreneurial learning.

Satu Roberg has a Master of Arts degree in music studies (University of Turku, Åbo Akademi University) and music teaching, and in viola (University of Tel Aviv, Ruben Academy of Music). Roberg has worked as a musician, a journalist and producer and also held leading positions in cultural administration. From 1997 onward, she has also held management and planning positions in music education. Today, Roberg is the principal of Kauniainen Music School and project manager for Biophilia Finland. In recent years, Satu Roberg has focused particularly on developing educational content and teaching methods and approaches.

Lotta Vaenerberg has a Master of Education degree (Faculty of Education in Vasa, Åbo Akademi University) and has also completed three year studies of social work and social psychology (Swedish School of Social Science, University of Helsinki and Manchester Metropolitan University, Manchester). She has worked as a class teacher in Luxemburg (European School) and in Sweden (School of Djurö, Värmdö) but the last six years in Finland (Granhultsskolan, Grankulla). Lotta Vaenerberg is specialized in music and this year she teaches only in music. She also conducts two choirs in her school with a total of 90 children.

Fælles workshop

I denne afsluttende del af konferencen skal vi forsøge at skabe forbindelser imellem strategi, ledelse og praksis. Deltagerne vil blive bedt om sammen at bruge kompetencerammen, samt viden og indhold fra oplæg og workshops, til at etablere en række udsagn om muligheder, udfordringer, problemer og forudsætninger. Ved Pernille Berg, Anders Rasmusen og Michael Kofoed

Michael Kofoed er grafisk designer og iværksætter. Han er grundlægger af det visuelle kommunikationsværktøj Dialogle. Siden 2008 har han udviklet billedserier og øvelser til visuel kommunikation, som benyttes globalt bl.a. til innovation og undervisning i grundskoler. Udover Dialogle har han en designvirksomhed og et kontorfællesskab.

